

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2018 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През третото тримесечие на 2018 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 3.0% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0.5% спрямо второто тримесечие на 2018 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за третото тримесечие на 2018 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за третото тримесечие на 2018 г. на 7 декември 2018 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за третото тримесечие на 2018 г. БВП в номинално изражение достига 29 001 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2018 г. е 25 124 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (70.5%), което в стойностно изражение възлиза на 20 446 млн. лева. През третото тримесечие на 2018 г. бруто капиталобразуването е 5 605 млн. лв. и заема 19.3% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

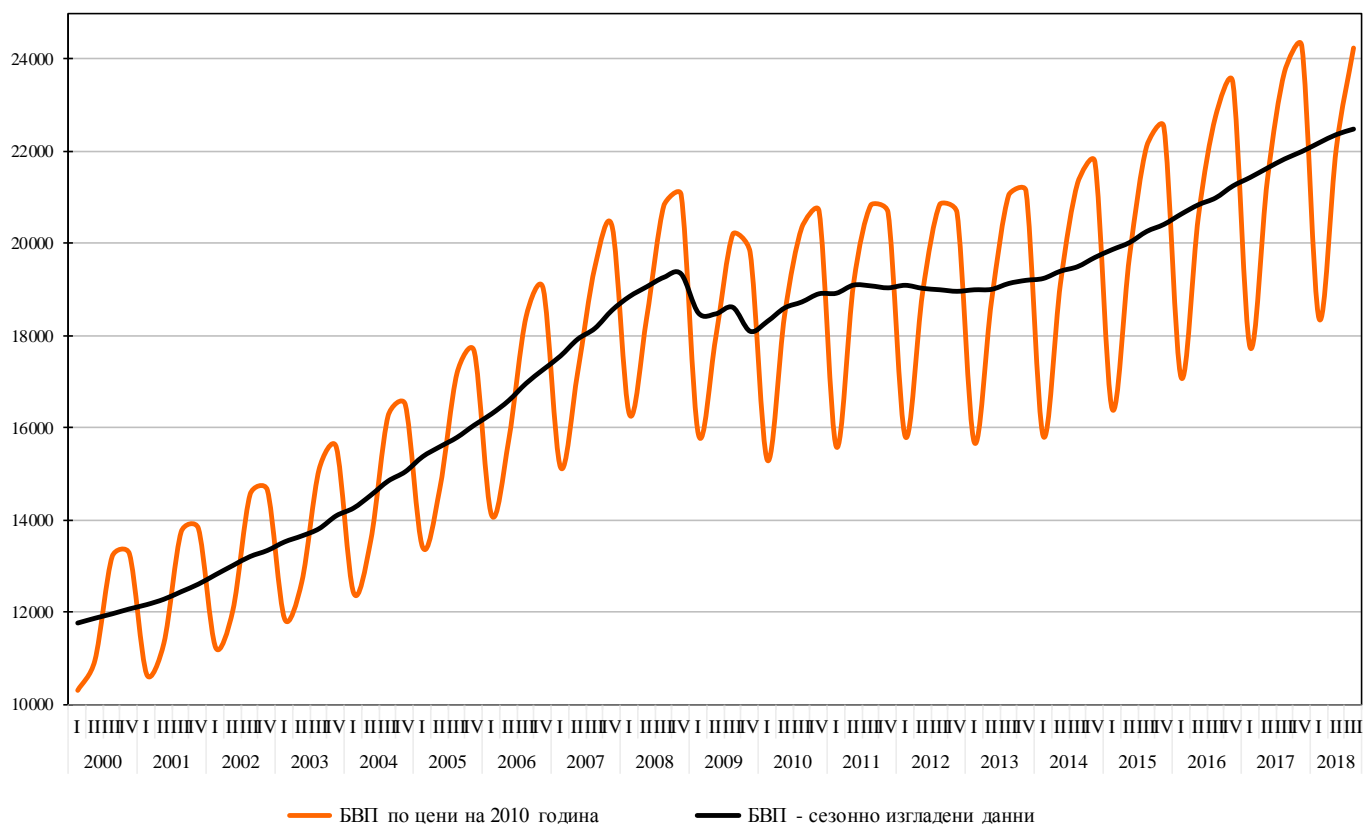
¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2000 - 2018 г. по средногодишни цени на 2010 година

Млн. лв.

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2018 г. спрямо второто тримесечие на същата година БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.5% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства също с 0.5%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). Процедурата се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2018 г. принос за регистрирания икономически растеж по сезонно изгладени данни спрямо второто тримесечие на 2018 г. има увеличението на износа на стоки и услуги - с 2.2%, и на крайното потребление - с 1.4%.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2018 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 3.0% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 2.7%.

Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 6.9%. Бруто образуването на основен капитал отчита ръст от 6.2% през третото тримесечие на 2018 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Вносът на стоки и услуги се увеличава с 5.1%, докато износьт на стоки и услуги намалява с 3.2%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за третото тримесечие на 2018 година¹ (Експресни оценки)

		Трето тримесечие на 2018 година	
		стойностен обем в текущи цени - млн. лв.	относителен дял в БВП - %
1	Брутна добавена стойност	25124	86.6
2	Корективи	3877	13.4
3	Брутен вътрешен продукт (1 + 2 = 4 + 5 + 6 + 9)	29001	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	20446	70.5
5	Бруто капиталобразуване	5605	19.3
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	2950	10.2
7	Износ на стоки и услуги	20533	70.8
8	Внос на стоки и услуги	17583	60.6
9	Статистическа разлика	0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

	Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
	IV 2017	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2017	I 2018	II 2018	III 2018
1 Брутна добавена стойност	0.9	0.7	0.7	0.5	3.8	3.1	3.0	2.7
2 Корективи	0.3	1.6	1.3	0.6	2.5	5.0	5.0	3.9
3 Брутен вътрешен продукт	0.7	0.9	0.8	0.5	3.5	3.5	3.4	3.0
По елементи на крайното използване:								
4 Крайно потребление	1.7	1.8	1.8	1.4	4.8	6.1	6.9	6.9
5 Бруто капиталопроизводство
в т.ч. бруто образуване на основен капитал	3.2	4.1	1.1	-2.3	6.6	9.7	6.6	6.2
6 Външнотърговско салдо
7 Износ на стоки и услуги	-2.1	-1.7	-1.6	2.2	3.5	1.0	-1.9	-3.2
8 Внос на стоки и услуги	4.8	-0.7	0.7	0.3	8.8	4.4	5.0	5.1
9 Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2010 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2010 година.